

2e Bestuursrapportage 2013

┌ =====┐
┃ **Onderdelen:**┃
┃┃┃
┃ Domein Gezondheid┃
┃ Domein Leefomgeving┃
┃ Service- en Samenwerking┃
┃┃┃
┃ Agenda van Twente (AvT) /┃
┃ Innovatieplatform Twente (IPT)┃
┃┃┃
┃┃┃
┃┃┃
┃┃┃
└ =====┘

┌ =====┐
┃ Rapportage over periode:┃
┃ januari 2013 t/m augustus 2013┃
┃┃┃
┃ Gehanteerde peildatum:┃
┃ 1 september 2013┃
┃┃┃
┃ Bestuurlijke behandeldata:┃
┃┃┃
┃• BC PG: 03 oktober 2013┃
┃• Dagelijks bestuur: 07 oktober 2013┃
┃• Regioraad: 13 november 2013┃
┃┃┃
┃┃┃
└ =====┘

Inhoud

Leeswijzer.....	3
A: Financieel en operationeel totaaloverzicht.....	5
B: Realisatie van ambities uit de programmabegroting 2013.....	7
B1: Realisatie van ambities Service & Samenwerking.....	8
B2: Realisatie van ambities Gezondheid.....	9
B3: Realisatie van ambities Leefomgeving.....	12
C: Recap en resultaatbestemming 2e BERAP 2013 Regio Twee.....	25
D: Update financiële paragrafen.....	30
E: Stand van zaken overig & financiële zaken.....	31
Bijlage 1: Recapitulatie begrotingswijzigingen	35
Bijlage 2: Actuele gemeentelijke bijdrage.....	36
Bijlage 3: Formats Reserves en Voorzieningen.....	37
Bijlage 4: Stand van zaken ombuigingen	41

Leeswijzer

Deze rapportage geeft op hoofdlijnen weer in hoeverre de organisatie de ambities financieel en operationeel voor het jaar 2013 kan waarmaken. De rapportage is onderverdeeld in 5 paragrafen (paragraaf A t/m E) en 4 bijlagen. In de onderstaande tabel zijn de paragrafen en bijlagen beknopt toegelicht.

Paragraaf	Toelichting												
A: Financieel & operationeel totaaloverzicht	<p>In deze paragraaf wordt er tussentijds verslag gedaan van de in de programmabegroting opgestelde kernindicatoren en het ambitieniveau.</p> <p>In dit overzicht zijn de werkelijke uitgaven afgezet tegen de begroting. Daarbij is een prognose van het eindresultaat gemaakt. Een negatief resultaat wordt aangegeven met een min teken (-).</p> <p>De laatste twee kolommen uit het rapport hebben betrekking op de financiële en operationele voortgang per (sub)programma. Hiervoor gelden onderstaande normen</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kleur</th> <th>Financieel</th> <th>Operationeel</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Groen</td> <td>Werkelijke uitgaven per (sub)programma blijven binnen het budget.</td> <td>90% of meer van de onderliggende producten/projecten scoort groen</td> </tr> <tr> <td>Oranje</td> <td>Verwacht resultaat per (sub)programma stijgt < 10% boven het budget uit.</td> <td>Tussen 80 – 90% van de onderliggende producten/projecten scoort groen.</td> </tr> <tr> <td>Rood</td> <td>Verwacht resultaat per (sub)programma stijgt > 10% boven het budget uit.</td> <td>< 80% van de onderliggende producten/projecten scoort groen</td> </tr> </tbody> </table> <p>De afwijkende scores (rode en oranje) worden toegelicht</p>	Kleur	Financieel	Operationeel	Groen	Werkelijke uitgaven per (sub)programma blijven binnen het budget.	90% of meer van de onderliggende producten/projecten scoort groen	Oranje	Verwacht resultaat per (sub)programma stijgt < 10% boven het budget uit.	Tussen 80 – 90% van de onderliggende producten/projecten scoort groen.	Rood	Verwacht resultaat per (sub)programma stijgt > 10% boven het budget uit.	< 80% van de onderliggende producten/projecten scoort groen
Kleur	Financieel	Operationeel											
Groen	Werkelijke uitgaven per (sub)programma blijven binnen het budget.	90% of meer van de onderliggende producten/projecten scoort groen											
Oranje	Verwacht resultaat per (sub)programma stijgt < 10% boven het budget uit.	Tussen 80 – 90% van de onderliggende producten/projecten scoort groen.											
Rood	Verwacht resultaat per (sub)programma stijgt > 10% boven het budget uit.	< 80% van de onderliggende producten/projecten scoort groen											
B: Realisatie van ambities uit de programmabegroting 2013	De ambities zoals verwoord in de programmabegroting worden tussentijds beschouwd. De kernindicatoren van de verschillende producten scoren groen, oranje of rood, waardoor de ambitie wordt gehaald (groen), gedeeltelijk wordt behaald (oranje), niet wordt gehaald (rood). Indien er oranje of rood wordt gescoord wordt toegelicht waarom de ambities naar verwachting niet (geheel) wordt gehaald. Daarnaast worden indien nodig ook overige ambities toegelicht.												
C: Recap 2 ^e BERAP 2013	In de recap worden de belangrijkste oorzaken genoemd die bijdragen aan de resultaatprognose. Wat zijn de positieve ontwikkelingen voor het (domein)resultaat en wat de negatieve ontwikkelingen. Tevens wordt in de subparagrafen een toelichting gegeven op de oorzaken.												
D: Update financiële paragrafen	In deze paragraaf worden de financiële paragrafen van de programmabegroting, voor zover noodzakelijk, geactualiseerd.												
E: Stand van zaken overig financieel	Een uiteenzetting van ontwikkelingen die van invloed zijn op het concernresultaat. In het bijzonder wordt ingegaan op de loonsomontwikkeling en het financieringsresultaat.												
Bijlage 1: Recapitulatie begrotingswijzigingen	Omvat een opsomming van begrotingswijzigingen die tot dusver bekend zijn.												
Bijlage 2: Actuele gemeentelijke bijdrage	Een actueel overzicht van de gemeentelijke bijdrage per gemeente per programma. Hierin staat wat een programma in totaal kost en hoeveel dit per gemeente is.												
Bijlage 3: Format reserves en voorzieningen	In bijlage 3 wordt eerst een recapitulatie gegeven van eventuele voorzieningen en reserves die aanpassingen behoeven. Aanvullend worden de formats aangeboden ter vaststelling.												
Bijlage 4: Stand van zaken ombuigingen 2013	In deze bijlage wordt de stand van zaken aangaande de ombuigingen gepresenteerd. De volledige lijst van in de begroting verwerkte en genomen maatregelen, met daarbij voor 2013 de realisatiegraad.												

A: Financieel en operationeel totaaloverzicht

Hieronder wordt het resultaat voor bestemming gepresenteerd. Op pagina 25 wordt dit resultaat gecorrigeerd met eventuele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves zodat het resultaat na bestemming kan worden becijferd.

(Sub)Programma		Begrote gemeentelijke bijdrage 2013	Te verwachten gemeentelijke bijdrage 2013	Te verwachten budgettair resultaat 2013	Kleur Oper.	Kleur Fin.
		A	B	C	D	E
Programma: 1 Service & Samenwerking (inclusief taakstelling € 340.000)						
Service & Samenwerking	Saldo	1.423.904	1.592.904	-169.000		
Totaal Service en Samenwerking*		1.423.904	1.592.904	-169.000		
Programma: 2 Gezondheid						
GGD Breed	Saldo	440.874	452.874	-12.000		
Algemene Gezondheidszorg	Saldo	2.787.719	2.881.719	-94.000		
Jeugdgezondheidszorg	Saldo	12.772.921	13.075.921	-303.000		
Gezondheidsbevordering	Saldo	733.652	623.652	110.000		
Totaal Gezondheid*		16.735.166	17.034.166	-299.000		
Programma: 3 Leefomgeving						
Directie + staf + afdelingen	Saldo	426.030	447.030	-21.000		
Programma Economisch sterk Twente	Saldo	1.368.545	1.337.545	31.000		
Programma Mobiliteit	Saldo	221.754	221.754	0		
Netwerkstad	Saldo	746.736	746.736	0		
Team Recreatieve Voorzieningen	Saldo	1.406.689	1.406.689	0		
Totaal Leefomgeving*		4.169.750	4.159.754	10.000		
Resultaat AvT/IPT						
AvT / IPT	Saldo	0	0	0		
Totaal AvT/ IPT		0	0	0		
Financieringsresultaat (exclusief taakstelling € 340.000)						
Financieringsresultaat:	Saldo	0	75.000	75.000		
Totaal Financieringsresultaat		0	75.000	75.000		
Resultaat reguliere bedrijfsvoering voor bestemming Regio Twente*		22.328.821	22.861.824	-383.000		

*bovenstaande cijfers moeten nog voor € 393.000,- worden gecorrigeerd in verband met de loonsomontwikkeling.

Voor een toelichting op de financiële en operationele afwijkende scores wordt verwezen naar pagina 6.

Toelichting:

Kolom A: toont de gemeentelijke bijdrage inclusief begrotingswijzingen voor het boekjaar 2013.

Kolom B: toont de te verwachten gemeentelijke bijdrage voor 2013.

Kolom C: toont het te verwachten resultaat (- is tekort) voor bestemming op basis van de eerste 8 maanden van 2013.

Kolom D: toont de operationele score in de vorm van een kleur, de gehanteerde normen zijn te vinden in de leeswijzer.

Kolom E: toont de financiële score in de vorm van een kleur, de gehanteerde normen zijn te vinden in de leeswijzer.

Toelichting op afwijkende financiële scores:

Service & Samenwerking

De belangrijkste positieve en negatieve ontwikkelingen van het programma Service & Samenwerking worden toegelicht op pagina 25.

Toelichting op afwijkende operationele scores:

Gezondheid

In de 1e BERAP 2013 is melding gemaakt van achterstanden bij de afdeling jeugdgezondheidszorg ten aanzien van het schooljaar 2012-2013. De achterstanden lopen door naar schooljaar 2013-2014.

Intern zijn de diverse acties uitgezet om de achterstand te beperken;

Huidige achterstanden worden nader geanalyseerd;

Na afloop van het vorige schooljaar hebben alle medewerkers een overzicht gekregen van de achterstanden met het verzoek in de eerste weken van het nieuwe schooljaar deze plandata te controleren op juistheid, actualiteit en uitvoering. Deze actie heeft tot resultaat gehad dat het aantal achterstallige OOI-en is verminderd met 40%. Een deel daarvan is als nieuwe OOI in het net begonnen nieuwe schooljaar gepland. In de individuele werkoverzichten per medewerker zijn de achterstanden 2012-2013 meegenomen.

Evaluatie triage methodiek / Op inhoudelijke argumenten kunnen verschuivingen plaatsvinden van werkzaamheden tussen disciplines;

De evaluatie Triage-methodiek is in de afrondende fase; de laatste aanpassingen in de eindrapportage vinden momenteel plaats, hierna wordt de eindrapportage aangeboden aan het management. De eerste conceptrapportage leidt niet tot radicale wijzigingen in de manier waarop wordt gewerkt binnen de JGZ. Uiteraard kunnen meer inhoudelijke afwegingen worden gemaakt in de loop van het schooljaar.

Alle individuele medewerkers krijgen inzicht in hun "werkvoorraad"

In het systeem rond het digitaal dossier is nu ingebouwd dat medewerkers zelf op elk moment de actuele werkvoorraad kunnen oproepen. Op deze manier kunnen managers en medewerker eenvoudiger bijsturen.

Meer professionals 0-19 opleiden waardoor pieken beter opgevangen kunnen worden

Het opleiden van 0-19 professionals krijgt steeds meer vorm, met name op het gebied van de artsen. In de toekomst leidt dit inderdaad tot een meer flexibele organisatie, waardoor pieken beter opgevangen kunnen worden. Het opleiden van deze professionals legt wel extra druk op de organisatie aangezien medewerkers langdurig moeten worden ingewerkt (200 uur per medewerker) en op dat moment uit de 'productie' worden gehaald. Dit geldt eveneens voor een mentor (collega-arts) die 'vrij' moet worden gemaakt voor het inwerken.

Nadere analyse op gebiedsgebonden zwaarte van werkzaamheden (aandachtskinderen)

In het najaar volgen pilots in een paar teams ten aanzien van aandachtskinderen. Deze pilot is gebaseerd op de definiëring zoals intern vastgesteld. Naar verwachting wordt vanaf begin 2014 de werkwijze uitgerold over de gehele organisatie. Op basis hiervan kan vervolgens de zwaarte van wijken en teams nader worden geanalyseerd en vervolgens kan hier de inzet van personeel op worden afgestemd.

**De triage methodiek wordt toegepast op alle schoolgaande kinderen in groep 2 en 7 en in het voortgezet onderwijs in de 2^e klas. Dit houdt in dat een doktersassistente of verpleegkundige alle kinderen (zonder aanwezigheid van een ouder) op school ziet. Dit contact in combinatie met vragenlijsten (ingevuld door ouders en school) bepaalt of het zinvol/noodzakelijk is om extra aandacht te besteden aan een kind in bijzijn van de ouders. Dit gebeurt meestal door een arts. Dit is het onderzoek op indicatie: ooi.*

Realisatie
van de ambities
uit de
programmabegroting 2013

B1: Realisatie van ambities Service & Samenwerking

Speerpunten 2013	Indicator	Ambitieniveau (2013)	Operationele score
Samenwerking	Dienstverlenings-overeenkomst.	Vastgesteld.	

Toelichting op afwijkende indicatoren:

B2: Realisatie van ambities Gezondheid

Speerpunten 2013	Indicator	Ambitieniveau (2013)	Operationele score
Gezondheid			
1. Verbetering ketenzorg	De JGZ werkt volledig met het digitaal dossier voor 0-19.	Papieren dossiers van kinderen geboren in 2008/2009 worden gedigitaliseerd. JGZ werkt voor 0-19-jarigen met het digitaal dossier dat een belangrijke basis vormt voor integraal samengestelde teams jeugdgezondheidszorg.	
	De JGZ werkt met VIS2 en is daarmee aangesloten op de VIR.	JGZ-medewerkers zijn in hun werkgebied geschoold in VIS2 en werken ermee.	
	Er zijn vastgelegde samenwerkingsafspraken met de Duitse ketenpartners m.b.t. infectieziektebestrijding.	Gerealiseerd.	
	Er zijn samenwerkingsafspraken met ketenpartners op het terrein van psychosociale nazorg bij incidenten en calamiteiten.	Afspraken gerealiseerd met betrekking tot een sluitende keten.	
	Er is een gezamenlijk spreekuur Seksuele Gezondheid.	Gecombineerd spreekuur.	
2. Bevorderen directe dienstverlening aan (mondige) burger	Contactmomenten JGZ 0-4 sluiten meer aan bij de behoefte van de klant. (Flexibilisering contactmoment is de indicator).	Afhankelijk van mogelijke door inspectie opgelegde verplichting om te kiezen uit drie modellen contactmomenten JGZ.	
	Leesbaarheid website en brochures wordt regelmatig getest door de doelgroep.	Niveau B1. (leesbaar voor laaggeletterden).	
3. Vergroten risicobeheersing	Er zijn schriftelijke afspraken tussen de besturen van GGD en GHOR over de voorbereiding op crises en rampen die voldoen aan de eisen van de Wet veiligheidsregio's. De overeenkomst is gebaseerd op het landelijk modelconvenant.	Afspraken zijn schriftelijk vastgelegd en voldoen aan de Wet veiligheidsregio. GGD en GHOR werken samen volgens deze afspraken.	

Speerpunten 2013	Indicator	Ambitieniveau (2013)	Operationele score
	Deelname JGZ als ketenpartner in het CJG in alle gemeenten.	Deelname in CJG's in alle gemeenten.	
	Alle bestaande instellingen voor kinderopvang worden geïnspecteerd op basis van risico.	Risicogestuurde inspecties.	
	GGD heeft advies gegeven bij alle risico-evenementen (bijvoorbeeld meer dan 50.000 bezoekers).	GGD is betrokken bij alle risico-evenementen.	
4. Verbetering (externe) informatievoorziening	Rapporten met (beleids) informatie over de JGZ-bevindingen per gemeente beschikbaar.	14 (1 per gemeente).	
	Digitalisering informatie en advies opvoedondersteuning JGZ.	Beschikbaar voor burgers van alle Twentse gemeenten.	
	Toename van het aantal unieke bezoekers op de website GGD met 30% t.o.v. 2012.	130%	
5. Verbeteren (en vergroten) doelgroepbereik	De JGZ heeft 100% van de kinderen die zij in zorg heeft in beeld en bereikt 95% van alle kinderen die zij in zorg heeft.	100% van de kinderen van 0-19 jaar in beeld en 95% bereik van de jeugdigen van 0-19 jaar.	
6. Verbeteren bereik / bedienen risicogroepen	ZAT's voorschoolse voorzieningen.	90% van de voorschoolse voorzieningen.	
	Integraal samengestelde teams jeugdgezondheidszorg 0-19.	21 integraal samengestelde teams.	
	Uitnodigen van specifieke groepen voor Reizigersvaccinaties, bijvoorbeeld patiënten die in aanmerking komen voor behandeling met immunosuppressie. (afweerreactie-onderdrukkingsmedicatie)	Samenwerkingsafspraken gerealiseerd met de ziekenhuizen in Twente.	

Speerpunten 2013	Indicator	Ambitieniveau (2013)	Operationele score
	Binnenkomende meldingen over woningvervuiling worden afgehandeld zonder dat er wachtlijsten ontstaan.	Capaciteit is toereikend om de meldingen af te handelen zonder wachtlijsten.	

Toelichting op afwijkende indicatoren:

Contactmomenten JGZ 0-4 sluiten meer aan bij de behoefte van de klant (Flexibilisering contactmoment is de indicator):

Begin 2013 is het advies van de commissie De Winter verschenen over het basistakenpakket JGZ; staatssecretaris Van Rijn heeft hierover juni jl. een standpunt ingenomen. De staatssecretaris volgt grotendeels het advies van de commissie De Winter. De infrastructuur van de JGZ moet benut blijven en waar mogelijk versterkt worden vanwege het belang van preventie en als basis voor de zorg voor jeugd. Het basispakket (Basis Aanbod Preventie BAP) wordt gemoderniseerd maar er zijn geen grote radicale zorginhoudelijke wijzigingen. De staatssecretaris heeft aangegeven dat hij zal stimuleren dat flexibiliteit mogelijk is. De contactmomenten worden daarom niet wettelijk vastgelegd. De vorm waarin het BAP wordt aangeboden zal meer in samenspraak met ouders en kinderen worden opgesteld. Met dit standpunt van de staatssecretaris staat de JGZ de komende jaren voor de uitdaging om te komen tot een flexibele uitvoering van het BAP. In eerste instantie op inhoud (wat verstaan we onder verantwoorde zorg), maar ook waar het gaat om de benodigde competenties van de medewerkers om op een andere wijze te werken.

Uitnodigen van specifieke groepen voor Reizigersvaccinaties, bijvoorbeeld patiënten die in aanmerking komen voor behandeling met immunosuppressie. (afweerreactie-onderdrukkingsmedicatie)

De overeenkomst met de ziekenhuizen is gerealiseerd maar het aantal doorverwezen cliënten is beperkt gebleven.

B3: Realisatie van ambities Leefomgeving

Speerpunten 2013	Indicator	Ambitieniveau (2013)	Operationele score
Deelprogramma Sociaal Economisch sterk Twente			
Sociaal Economisch sterk Twente	Omvang R&D(Research&Development) als percentage van het Bruto Regionaal Product (BRP).	1,5.	
	Aantal Twentse bedrijven aangesloten bij Twentse Innovatieroute.	275	
	Arbeidsplaatsen cluster HTSM.(High Tech Systems & Materials)	34.000	
	Goederenvervoer (mln. Ton / Teu) over water.	6,5 ton / 140.000 TEU.	
	Bruto Regionaal Product volumemutaties (mln. €)	18.327 (niveau 2013)	

Toelichting operationele score:

Ambitie 1: Twente positioneren als Innovatieve Kennisregio met speerpunt High Tech systemen en Materialen: een belangrijke motor voor de Twentse economische groei

De samenwerking tussen de verschillende partners in de Innovatiesprong Twente is in 2013 verder uitgebouwd. Kennispark Twente en het Innovatieplatform Twente zijn gefuseerd en werken nog intensiever samen met Oost NV en Syntens. De Portal to Innovation (één loket) is gelanceerd in mei 2013 waardoor ondernemers via een loket een entree hebben tot kennis, netwerken, faciliteiten en ondersteuning voor innovatie.

De vorming van het Innovatiefonds Twente –in nauwe samenwerking met het Innovatiefonds Overijssel – nadert zijn voltooiing. Hierdoor komt de nadruk van de inhoudelijke toetsing bij de fondsbeheerder PPM Oost te liggen. Het fonds Innovatie in gemeenten van € 5 miljoen is nagenoeg ingericht en klaar om aan het MKB gepresenteerd te worden. Twente levert haar inhoudelijke bijdrage aan de topsector High Tech systemen en Materialen door Kennispark en de Industry Board en is aangehaakt bij de topsector Logistiek. Er is in 2013 extra inzet gepleegd door Kennispark en Regio Twente om de veertien gemeenten nog beter te laten profiteren van de geïnvesteerde middelen in innovatieve projecten en infrastructuur. Zo is de communicatie verbeterd, hebben er diverse bestuurlijke sessies plaatsgevonden met de directie van Kennispark en heeft bijvoorbeeld Pioneering een ronde gemaakt om hun projecten en activiteiten in de bouw bij alle Twentse gemeenten te presenteren.

Ambitie 2.: Een weerbare Twentse economie bestand tegen economische schommelingen door het versterken van de economische structuur.

Inzet op kansrijke sectoren zoals gebeurt in de Twentse Innovatieroute en de logistieke sector. Twente moet zich ontwikkelen tot een logistieke Hotspot overeenkomstig het A1-zone vervolgonderzoek van december 2011.

- In 2013 is een begin gemaakt met de uitvoering van het businessplan van Port of Twente en het organiseren van funding.
- In het kader van het havenbeheer worden concrete afspraken gemaakt over het gezamenlijk havenbeheer, waarbij eind 2013 een besluit is voorzien van de gemeenten.
- Ten aanzien van de bedrijfsomgeving wordt in het panel reductie regeldruk kennis uitgewisseld tussen gemeenten en betrokken branches.
- Naar aanleiding van de nieuwe aanbestedingswet werken gemeenten aan één aanbestedingsbeleid. Ook over de invulling van ondernemend aanbesteden wordt gewerkt aan regionale afspraken. In het kader van internationalisering wordt vanuit de Agenda van Twente bijgedragen aan het World Trade Center Twente.

- Het project Startersondersteuning is in 2013 voor de laatste maal verlengd voor 36 trajecten en er wordt gewerkt aan de verduurzaming van het project.
- Binnen de innovatiesprong Twente is een prestatieovereenkomst met de Stichting regiobranding Twente ondertekend, waarin de bijdrage vanuit de innovatiemiddelen is toegekend. Ook wordt vanuit Regio Twente gewerkt aan de verbetering van de samenwerking inzake marketing en communicatie.

Speerpunten 2013	Indicator	Ambitieniveau (2013)	Operationele score
Deelprogramma Sociaal Economisch sterk Twente			
Arbeidsmarkt	Uitgave van arbeidsmarktmonitor.	12	
	Het aantal regionale activiteiten en projecten.	7	
	Regionale werkloosheid, ook bijzondere aandacht voor jeugdwerkloosheid.	Verlaging met 10%	
	Instroom in de techniek in het MBO.	+ 5%	

Toelichting operationele score:

Het uitvoeringsprogramma van het Arbeidsmarktperspectief 2020 is opgesteld. Er zijn vier prioritaire sectoren (zorg; logistiek; handel en bouw) onderscheiden.

- Voor techniek is er afzonderlijk het Techniekpact. De instroom in de techniek in het MBO is behaald.
- Bij het Platform Onderwijs Werk Inkomen zijn werkgevers, het Agrarisch Opleiding Centrum, het Hoger Beroeps Onderwijs toegetreden. De regionale samenwerking is geïntensiveerd. De banen- en loopbaanbeurs bij het ROC (initiatief van de projecten Actieplan Jeugdwerkloosheid en Leerwerkloket Twente) was succesvol.
- Het ambitieniveau van werkloosheid is niet gehaald omdat de recessie zwaar en langdurig is. Het project Jeugdwerkloosheid is verlengd tot 2015. Er wordt samengewerkt met het Leerwerkloket. Er is een nieuwe realistische ambitie in 2013/2014 opgesteld: 5500 werkloze jongeren naar werk begeleiden.
- Het project kwetsbare jongeren wordt verduurzaamd. Er participeren meer organisaties en een aantal Twentse gemeenten levert uit de eigen personeelsformatie begeleiders voor de jongeren. Het project heeft zijn doelgroep uitgebreid

Speerpunten 2013	Indicator	Ambitieniveau (2013)	Operationele score
Deelprogramma Sociaal Economisch sterk Twente			
Toerisme	Omzetgroei toerisme	9%	
	Financiële rendementsontwikkeling parken c.a.	30%	
	Mate van uitvoering paardrijdnetwerk	Netwerk gereed	
	Mate van uitvoering MTB netwerk.	3 routes gerealiseerd	

Toelichting operationele score:

- De sector Recreatie en Toerisme is goed voor ongeveer 6% van de werkgelegenheid van Twente. Een belangrijke focus in onze inspanningen is de promotie en marketing van Twente. Samen met de plaatselijke Tourist Info's / VVV's werkt het Twents Bureau voor Toerisme aan de marketing en promotie van het toeristisch aanbod van alle Twentse gemeenten richting Nederland, Duitsland en België.
- Het vermarkten van de routenetwerken speelt hierbij een belangrijke rol. Verder worden projecten uitgevoerd om de samenhang en Twentse herkenbaarheid van het toeristische aanbod te ontwikkelen.
- Het R&T Stimuleringsfonds van het UVT zetten we onder andere hiervoor in. Het fonds stimuleert samenwerken tussen ondernemers en andere partijen bij projecten als Wonderrijk en Twents Gastheerschap.

Alle inspanningen zijn uiteindelijk gericht op het verleiden van meer bezoekers naar Twente, er langer te verblijven en meer te besteden.

- Ondanks de crisis is het aantal banen in deze sector In Overijssel sinds 2008 met ruim 1000 banen gestegen.
- In dezelfde periode zijn de bestedingen in de sector toegenomen van € 100 miljoen naar € 120 miljoen.
- Het succes van de routenetwerken levert hieraan geen onbelangrijke bijdrage: met Tubbergen en Rijssen-Holten was Twente twee jaar achter elkaar Wandelgemeente van Nederland en in de Kwaliteitsmonitor Fietsregio's van de Stichting Landelijk fietsplatform is Twente gestegen van plaats 10 naar plaats 6.
- Het paardrijdnetwerk nadert zijn voltooiing als nieuwe parel van de routestructuren.

De doelstelling van 30% omzetgroei in 10 jaar uit 2007 is niet realistisch gebleken. Bij de lopende herziening van het uitvoeringsprogramma vrije tijd zal deze wijzigen en dezelfde zijn als de provinciale doelstelling van 8 % naar 10 % marktaandeel in Nederland.

De rendementsdoelstelling voor de parken zal in 2013 worden gehaald door een scala van inkomstenverbeteringen enerzijds en bezuinigingen anderzijds.

- De in de begroting 2013 genoemde projecten zoals het bungalowterrein Rutbeek, de horecavoorzieningen op het Lageveld of het theehuis op het Arboretum zijn in voorbereiding en deels gerealiseerd. Het Huis van de Wielersport op het Hulsbeek gaat niet door. Zoals al aangegeven was dit project erg afhankelijk van de bereidheid van derden om hierin te investeren, hetgeen mede door de crisis, onvoldoende het geval bleek.
- Inmiddels is de provinciale bijdrage aan het onderhoud van de parken, fietspaden en routes vervallen. Hiervoor is een afkoopsom beschikbaar gesteld om aan Regio Twente de gelegenheid te bieden de exploitatie verder om te buigen.

- Het paardrijnetwerk zal dit jaar zijn afgerond en formeel begin 2014 worden geopend. Op dit moment zijn 3 MTB routes gereed, één route nadert de afronding en enkele routes zijn in voorbereiding

Speerpunten 2013	Indicator	Ambitieniveau (2013)	Operationele score
Deelprogramma Bereikbaarheid Twente			
Openbaar Vervoer bereikbaarheid	Het aantal reizigers bij Connexion.	13.892.659 (+2.2%)	
	Het aandeel OV mobiliteit in verhouding tot totale mobiliteit in Twente. (modal split)	Percentage.	
	Verhouding aandeel OV mobiliteit tegenover totale mobiliteit in Twente ten opzichte van deze verhouding in Nederland.	Percentage.	
	Rapportcijfer voor het OV in Twente.	7.9	
	Aanpassingen in het kader van leefbaarheid.	een aanvaardbare dekkingsgraad voor het OV	
	Dekkingsgraad bereikbaarheid.	een aanvaardbare dekkingsgraad voor het OV	

Toelichting operationele score:

Vanuit de visie op het OV in Twente moet de bereikbaarheid vanzelfsprekend, comfortabel en betrouwbaar zijn.

- Daartoe is in de afgelopen periode Station gezondheidspark Hengelo geopend, de stations Hengelo en Enschede verbouwd en gewerkt aan de verbetering van de treindiensten Zutphen-Hengelo-Oldenzaal (ZHO) en Almelo-Mariënborg (ALMA) voluit door meer capaciteit respectievelijk het doortrekken van de verbinding naar Hardenberg.
- Daarnaast zijn twee buurtbusprojecten ontwikkeld en veranderd het concept treintaxi in zonetaxi.
- Op meerdere stations zijn P+R- en OV-fietsvoorzieningen gerealiseerd en/of uitgebreid.
- In samenwerking met Syntus wordt hard gewerkt aan de nieuwe concessie waarbij speciale aandacht niet alleen naar de dienst en het materieel, maar ook naar veiligheid, toegankelijkheid en eenvoud uitgaat. De in het najaar te lanceren campagne zal dit onderstrepen.

Speerpunten 2013	Indicator	Ambitieniveau (2013)	Operationele score
Deelprogramma Bereikbaarheid Twente			
Auto bereikbaarheid.	Doorstroming op het regionale (hoofd) wegennetwerk.	Door ondermeer Beter Benutten van het netwerk	
	Betrouwbare reistijdinformatie en intensiteiten van routes op het regionale (hoofd) wegennetwerk.	Door o.a. verstrekken actuele verkeersinformatie	

Toelichting operationele score:

Sinds het 2^e kwartaal 2013 wordt op de belangrijkste wegen in Twente verkeersinformatie ingewonnen en vastgelegd in de regionale database. Met dit actuele verkeersbeeld kan het verkeer worden geïnformeerd en gestuurd over betere routes naar economische kerngebieden.

Door actieve betrokkenheid bij de Rijkswegen A1, N35, N18 zijn belangrijke stappen gezet.

- Voor de A1 tot Azelo is een bestuursovereenkomst in voorbereiding om in 2017 te starten met de 1e fase.
- Voor de N18 is inmiddels een Tracébesluit getekend. Voor de N36 is een onderzoek naar de verkeersveiligheidsknelpunten afgerond en bij de N35 wordt een verkenning uitgevoerd voor Wierden-Nijverdal.
- Voor andere schakels in regionaal Hoofdwegennet zijn afspraken (ook financiële) gemaakt met wegbeheerders over vervolgonderzoeken of realisatie van verbetering. De inbreng die Regio Twente levert is bedoeld om regionale mobiliteitsdoelen te borgen in de aanpak autobereikbaarheid.

Speerpunten 2013	Indicator	Ambitieniveau (2013)	Operationele score
Deelprogramma Bereikbaarheid Twente			
Fiets bereikbaarheid	Realisatie km's fietssnelweg.	Ca. 5 km	
	Aantal gebruikers fietsrouteplanner.	15.000	
	Aantal kilometers HFT met gesloten verharding. (asfalt)	1000	
	Aandeel fiets bij verplaatsing tot 7,5 km.	Stijging aandeel voor deze fietsafstand (nog geen concreet cijfer beschikbaar)	
	Aantal gebruikers OV-fiets in Twente	Stijging aantal gebruikers (nog geen concreet cijfer beschikbaar)	

Toelichting operationele score:

Er worden letterlijk meters gemaakt met de Fietssnelweg. De draagvlak voor het project bij de betreffende gemeenten is groot. We zijn bezig met een actualisatie van het masterplan, tracé en kostenraming, welke inzichtelijk maakt waarvoor we nog aan de lat staan de komende jaren. Gezien de benodigde bezuinigingen moet de planning (2020) mogelijk worden bijgesteld.

Het rapport "Verdiepingsslag Hoogwaardig Fietsnetwerk Twente (HFT) is in de zomer bestuurlijk vastgesteld. Hieraan is een ronde voorafgegaan waarin met alle wegbeheerders het netwerk is gefinetuned en de uitgangspunten nog eens met elkaar zijn gedeeld. De finetuning lag m.n. in het consequent doorvoeren van het (nieuwe) uitgangspunt van *doorgaande* regionale fietsverbindingen; een versterking van het toch al mooie concept.

Doorontwikkeling en promotie van de fietsrouteplanner stond op de rol voor dit jaar, maar wordt begin 2014 opgepakt. Wel monitoren we het gebruik en nemen actie bij evt. bugs.

Tot slot is met de afhechting van Ruimte voor de Fiets, tranche 1 en het in voorbereiding nemen van Ruimte voor de Fiets, tranche 2, continu aandacht voor het op niveau houden van de stallingscapaciteit op de Twentse stations (stallingsbehoefte 2020 als leidraad).

Speerpunten 2013	Indicator	Ambitieniveau (2013)	Operationele score
Deelprogramma Bereikbaarheid Twente			
Goederenvervoer	Hoeveelheid vervoerde goederen over water c.q. bespaarde vrachtwagenkilometers over de weg.	n.n.b.	
	Idem voor spoor? (dus hoeveelheid vervoerde goederen over water/ Betuweroute i.p.v. (huidig) spoor)?	n.n.b.	
	Capaciteit van het Twentekanaal. (geschiktheid voor klasse Va-schepen)	geschikt maken voor klasse Va-schepen).	
	Aantal schepen dat vaart op Twentekanaal.	n.n.b. (lopend jaar)	
	Hoeveelheid overgeslagen containers bij CTT voluit.	n.n.b. (lopend jaar)	
	Hoeveelheid overgeslagen bulkgoederen.	n.n.b. (lopend jaar)	

Toelichting operationele score:

Een goede bereikbaarheid via het water is essentieel voor de economische ontwikkeling van Twente. De inzet is dat de Minister van Infrastructuur & Milieu in 2013 een MIRT2-besluit neemt over de verruiming van de Twentekanalen.

- De Twentekanalen worden daarmee in de toekomst (vanaf 2018) bevaarbaar voor grotere schepen in de richting van Hengelo, Enschede en Almelo (XL Businesspark).
- In 2013 wordt er gestart met de realisatie van de quick winprojecten binnenhavens, waaronder de kades in de binnenhaven van Enschede, de kade in Hengelo (Hart van Zuid), de kade in Hof van Twente en de openbare laad- en loskade XL Businesspark.
- Verwacht wordt dat door de realisatie van de quick winprojecten een toename zal plaatsvinden van het vervoer van goederen via het water.
- Bij de ContainerTerminal Twente (CTT) is in 2012, ten opzichte van 2010 (totaal 96.000 TEU), het aantal overgeslagen containers gegroeid met circa 80.000 TEU naar circa 176.000 TEU.
- De realisatie van een spoorterminal in de regio kan haar logistieke positie versterken, maar mag niet ten koste gaan van de leefbaarheid van Twente. Nader onderzoek hiernaar is gewenst.
- Het kwaliteitsnetwerk goederenvervoer Twente vormt de basis voor het bewerkstelligen van een goede bereikbaarheid voor het goederenvervoer via de weg.

Via diverse organisaties, waaronder Port of Twente, GOLD, OPVV, Top Team Logistiek, Dinalog en NVB, worden de Twentse logistieke belangen zoveel mogelijk onder de aandacht gebracht. In het kader van het Europese TEN-T programma is Regio Twente aangehaakt bij de ontwikkeling van de North Sea Baltic Corridor (nr. 2) om hiermee haar internationale positie op deze corridor te verstevigen.

Speerpunten 2013	Indicator	Ambitieniveau (2013)	Operationele score
Deelprogramma Bereikbaarheid Twente			
Mobiliteitsmanagement en Beter Benutten	Aantal convenantpartners	60.	
	Hoeveelheid bespaarde autokilometers.		
	% reductie autokilometers in de spits.	Gemiddeld 5% reductie.	
	Aantal betrokken werknemers.	45.000.	
	Aantal bedrijven met beleid m.b.t. mobiliteitsmanagement Inbedding van mobiliteitsmanagement in de reguliere bedrijfsvoering van de betrokken werkgevers.	Potentie van aantal bedrijven nog niet bekend	

Toelichting operationele score:

Twente Mobiel telt momenteel ruim 60 convenantpartners. Het doel is groeien naar 70 convenantpartners eind 2013. Verschillende projecten zoals de Twentse e-fietsactie, de woon-werkkostencalculator en de OV-probeerpas zijn in uitvoering, dan wel uitgevoerd. De inspanningen leveren aantoonbare effecten op voor de bereikbaarheid van de regio. Resultaten van de tussenmeting (najaar 2012) onder de convenantpartners laten een afname van 5,3% autokilometers in de spits zien. Met de aanhaking bij het regionale programma Beter Benutten wordt de goede samenwerking met het bedrijfsleven verder versterkt.

Het Twentse programma Beter Benutten krijgt een van 5 miljoen euro voor de periode tot en met 2014. Regio Twente zet vooral in op een innovatief programma gericht op de economische bereikbaarheid. Inmiddels is het maatregelenpakket uitgebreid tot 21 maatregelen waarbij de bijdrage van Regio Twente, Provincie Overijssel en de Twentse gemeenten is opgelopen van 10 miljoen tot 19 miljoen euro. Daarnaast is de samenwerking met het bedrijfsleven geïntensiveerd en wordt aangehaakt bij het Rijk voor het vervolgprogramma Beter Benutten 2.

Speerpunten 2013	Indicator	Ambitieniveau (2013)	Operationele score
Deelprogramma Duurzaamheid			
Duurzaamheidsagenda Twente	Aantal regionale informatiebijeenkomsten.	3	
	Aantal stuurgroepen.	2	
	Aantal ambtelijke overleggen.	4	
	Aantal digitale nieuwsbrieven.	4	

Toelichting operationele score:

De Twentse duurzaamheidsagenda heeft als doel focus aan te brengen in de kansrijke en verbindende initiatieven in Twente, zodat door overheden, ondernemers, onderzoeks- en onderwijsinstellingen, gezamenlijk en gericht wordt opgetrokken bij het realiseren van een duurzame samenleving.

- Om dat dit moeilijk te meten is hebben we er voor gekozen om het aantal overleggen en het communicatiemiddel van de TDA (Twentse Duurzaamheids Agenda) kwantitatief hiervoor in te zetten.
- Het aantal overleggen is gehaald tot nu toe, maar alleen het aantal bijeenkomsten zegt niet zoveel. De verschillende bijeenkomsten hebben ook geresulteerd in Twentse initiatieven en projecten, getrokken door partners van de Twentse duurzaamheidsagenda.
- Het aantal digitale nieuwsbrieven zal niet vier maal worden voor 2013 aangezien we door voortschrijdend inzicht een andere communicatievorm hebben gekozen. Namelijk dit voorjaar één grote publiekrapportage in de vorm van een Twentse duurzaamheidskrant, zowel op papier als digitaal. Deze krant heeft mede als doel om meer bezoekers naar de website regiotwente.nl/duurzaamheid te krijgen.
- In november zal deze website geheel vernieuwd zijn. Dus via deze twee wegen leek het ons efficiënter communiceren.

Speerpunten 2013	Indicator	Ambitieniveau (2013)	Operationele score
Deelprogramma Netwerkstad			
Economie	Aantal nieuwe bedrijfsvestigingen van buiten Twente door acquisitie.	2	
	Uitvoeringsplan Economische visie NT: n.t.b.	Uitvoering afspraken	
	Verhouding vraag - aanbod bedrijventerreinen in ha.	1	
	Verhouding vraag versus plancapaciteit kantoren in m2.	1:2	
	Programma ontwikkelingsstrategie innovatiedriehoek: realiseren ontwikkelopgaven: n.t.b. in 2013.	Uitvoering investeringen	

Toelichting operationele score:

De uitvoering van de afspraken van de Economische Motor lopen volgens plan.

- Voor logistiek is de Port of Twente opgericht. Een van deze 2 - Acquisitie is opgepakt door port of Twente voor logistiek.
- Voor HTSM doet Kennispark dit.
Het aantal geacquireerde bedrijven is voor dit jaar nog niet aan te geven. Er zijn veel leads maar nog geen concrete verkopen.

Speerpunten 2013	Indicator	Ambitieniveau (2013)	Operationele score
Deelprogramma Netwerkstad			
Ruimte	Aantal uitgevoerde projecten uit het 'uitvoeringsprogramma Stadsranden'	n.t.b.	
	Externe financiële middelen voor herstructurering.	€ 1 mln. Per jaar van 2015 tot 2019.	
	Indicatoren nader vast te stellen in de nog op te stellen monitor, gaat om verhouding vraag-aanbod woningbouw.	n.t.b. (2012)	

Toelichting operationele score:

Stadsranden:

Provincie heeft een subsidie van € 500.000 beschikbaar gesteld. Op basis daarvan worden voor het eind van 2013 een 3 tal projecten opgeleverd, t.w.

- de groene lob in Oldenzaal,
- de groene lob in Hengelo,
- plaatsing van 15 Tips (toeristische informatiepunten).

Speerpunten 2013	Indicator	Ambitieniveau (2013)	Operationele score
Deelprogramma Netwerkstad			
Sociaal	Aantal uitgevoerde acties Educatieve Agenda Netwerkstad Twente.	4	
	Aantal afnemers (externe partijen) van informatie uit het Cultuurportaal.	2	

Toelichting operationele score:

De overleggen in het sociale domein zijn overgeheveld naar Regio Twente, omdat dit geen kerntaak is van NT (Ruimtelijk-fysiek) en er ook deelnemers aan de overleggen waren uit de andere regiogemeenten. Cultuurportaal loopt door via regiobranding.

Speerpunten 2013	Indicator	Ambitieniveau (2013)	Operationele score
Deelprogramma Netwerkstad			
Internationaal	Participatie Open Days.	1	
	Bericht Brussel.	4	
	Permanente stages Saxion.	2	
	Evenementen m.b.t. profilering.	2	
	Services ontwikkelen.	4	
	Netwerk van contacten.	1	
	Betrokkenheid bij subsidie aanvragen.	4	

Toelichting operationele score:

De Open Days hebben dit jaar meer deelnemers dan ooit, de belangstelling vanuit Twente voor Brussel is wederom gegroeid.

EU Office Twente is stappen verder op alle services:

- de beleid en strategie-service,
- het profileren van Twente in Europa,
- het faciliteren van Twentse projecten en doelstellingen.
- Voor de vierde service, de MKB service (voor het midden- en kleinbedrijf), is overleg met Kennispark gestart.

Het netwerk van contacten in Brussel breidt zich uit. Het contact met de Permanente Vertegenwoordiging is geïntensiveerd. Dat vraagt ook inzet vanuit Twente. Voor 2014 t/m 2020 is belangrijk dat in Twente de internationale strategie wordt geüpdate en goed wordt gecoördineerd zodat met de capaciteit in Brussel efficiënt kan worden omgegaan. EU Office Twente kost per jaar 200.000 euro en levert op dit moment per jaar aan subsidies 1 mln euro op. Daarnaast zijn er andere resultaten in de vorm van kennis, partners voor projecten, business voor bedrijven. De verwachting is dat het inzetten of vrijmaken van extra capaciteit op subsidies vanaf 2014 tot een groter rendement zou kunnen leiden.

C: Recap en resultaatbestemming 2e BERAP 2013 Regio Twente

In de recap wordt het resultaat per programma gecorrigeerd met de loonsomontwikkelingen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar onderdeel E 'Loon & prijsontwikkelingen' (pagina 31).

Service & Samenwerking

Positieve ontwikkelingen

1. Premiescan	78.000
2. Wia/WGA	40.000
3. Frankeerkosten	26.000
4. Resultaat op druk & bindwerk	20.000
5. Arbozorg	17.000
6. Accountantskosten	13.000
7. Kerstattenties	10.000
	204.000

Negatieve ontwikkelingen

1. Diverse inhuur t.b.v. de bedrijfsvoering	72.000
2. Te laag geraamde salarissen	60.000
3. Inhuur i.v.m. langdurig ziekteverzuim	57.000
4. Onderzoek naar doelmatigheid c.q. mogelijke bezuinigingen en heroriëntatie samenwerking	47.000
5. Software voor invoering DMS en inhuur deskundigheid	51.000
6. Afwikkeling saldo jaarrekening 2012	28.000
7. Huur Twentehuis	23.000
8. Catering	19.000
9. Portal Bedrijfsvoering	16.000
	373.000

Resultaat reguliere bedrijfsvoering voor bestemming Service en Samenwerking (incl. loonsomontw.)

-169.000

Diverse verrekeningen:

*Loonsomontwikkeling**

60.000

Onderzoek naar doelmatigheid c.q. mogelijke bezuinigingen en heroriëntatie samenwerking (tlv. Financieringsresultaat)

47.000

Resultaat reguliere bedrijfsvoering na bestemming

-62.000

Onttrekking/toevoeging aan egaliseringsreserve

0

Resultaat na bestemming Service en Samenwerking (A)

-62.000

Gezondheid

Positieve ontwikkelingen

1. Onderuitputting opleidingsbudget JGZ	127.000
2. Formatieve sterkte STAF GGD	93.000
3. Hogere rijksbijdrage SOA	73.000
4. Regionale inzet TBC + materieel budget + Milieu en Gezondheid	94.000
5. Overige budgetten GGD	34.000
	421.000

Negatieve ontwikkelingen

1. Huisvesting JGZ	13.000
2. Resultaat op formatieve sterkte JGZ teams	189.000
3. Ontwikkeltaal zelfregulering JGZ	80.000
4. Taakstelling JGZ 0-4	30.000
5. Elektronisch Voorschrijven Medicijnen (EVS)	0
6. Lager resultaat Reizigers	170.000
7. Personele problematiek AGZ	51.000
8. Informatievoorziening	33.000
9. Taakstelling GGD Twente	45.000
10. CAO ontwikkelt STAF GGD	32.000
11. CAO ontwikkelt AGZ	58.000
12. Ondersteuning domein Bedrijfsvoering	19.000
	720.000

Resultaat reguliere bedrijfsvoering voor bestemming Gezondheid (incl. loonsomontwikkeling)

-299.000

Diverse verrekeningen:

*Loonsomontwikkeling**

281.000

Onttrekking Egaliseringsreserve JGZ 0-4 o.b.v. voorstel meerjarenperspectief

30.000

Resultaat reguliere bedrijfsvoering na bestemming

12.000

Onttrekking/toevoeging aan egaliseringsreserve

-6.000

Resultaat na bestemming Gezondheid (B)

6.000

* Het resultaat reguliere bedrijfsvoering voor bestemming wordt gecorrigeerd voor de loonsomontwikkeling zodat de toevoeging/onttrekking aan de egaliseringsreserve bepaald kan worden. (Conform "spelregels" batig rekeningsaldi zoals door de regiораad vastgesteld)

Leefomgeving

Positieve ontwikkelingen

1. Resultaat op formatie	73.000
2. Algemeen beheer	5.000
3. Materiele budgetten team economie	20.000
4. Resultaat recreatieve voorzieningen (excl. form.)	2.000

100.000

Negatieve ontwikkelingen

1. Resultaat op formatie (incl. RV en NWS)	51.000
2. Resultaat Netw erkstad (excl. form.)	212.000
3. Hogere doorberekening bedrijfsvoering	13.000
4. Herinrichting gang	45.000
5. Resultaat op activiteiten milieu	20.000

341.000

Resultaat reguliere bedrijfsvoering voor bestemming Leefomgeving (excl. AVT/IPT incl. loonsomontw.)

-241.000

Diverse verrekeningen:

*Loonsomontwikkeling**

52.000

Onttrekking reserve Recreatieve Voorzieningen

16.000

Onttrekking reserve Milieu

20.000

Onttrekking reserve Netwerkstad

215.000

Resultaat reguliere bedrijfsvoering na bestemming

62.000

Onttrekking/toevoeging aan egaliseringsreserve

0

Resultaat na bestemming Leefomgeving (C)

62.000

Loonsomontwikkeling:

Loonsomontwikkeling (Zie onderdeel E pagina 27) (D)

-393.000

Financieringsresultaat:

Financieringsresult. (zie onderdeel E pag. 27)

75.000

Onderzoek naar doelmatigheid c.q. mogelijke bezuinigingen en heroriëntatie samenwerking (tlv. Financieringsresultaat)

-47.000

Resultaat na bestemming Financieringsresultaat (E)

28.000

Resultaat na bestemming Regio Twente (E = A+B+C+D+E)

-359.000

Aansluiting resultaat reguliere bedrijfsvoering voor bestemming (zie pagina 5)

Resultaat reguliere bedrijfsvoering voor bestemming Service en Samenwerking (incl. loonsomontw.)

-169.000

Resultaat reguliere bedrijfsvoering voor bestemming Gezondheid (incl. loonsomontwikkeling)

-299.000

Resultaat reguliere bedrijfsvoering voor bestemming Leefomgeving (excl. AVT/IPT incl. loonsomontw.)

10.000

Financieringsresult. (zie onderdeel E pag. 27)

75.000

Resultaat reguliere bedrijfsvoering voor bestemming:

-383.000

* Het resultaat reguliere bedrijfsvoering voor bestemming wordt gecorrigeerd voor de loonsomontwikkeling zodat de toevoeging/onttrekking aan de egaliseringsreserve bepaald kan worden. (Conform "spelregels" batig rekeningsaldi zoals door de regiораad vastgesteld)

Recap 2e BERAP 2013 Service & Samenwerking

Positieve ontwikkelingen	1e BERAP	2e BERAP	Negatieve ontwikkelingen	1e BERAP	2e BERAP
1. Premiescan	-	78.000	1. Diverse inhuur t.b.v. de bedrijfsvoering	21.000	72.000
2. Wa/WGA	-	40.000	2. Te laag geraamde salarissen	60.000	60.000
3. Frankeerkosten	20.000	26.000	3. Inhuur i.v.m. langdurig ziekteverzuim	27.500	57.000
4. Resultaat op druk & bindwerk	20.000	20.000	4. Onderzoek naar doelmatigheid c.q. mogelijke bezuinigingen en heroriëntatie samenwerking	47.000	47.000
5. Arbozorg	17.000	17.000	5. Software voor invoering DMS en inhuur deskundigheid	-	51.000
6. Accountantskosten	14.500	13.000	6. Afwikkeling saldo jaarrekening 2012	-	28.000
7. Kerstattenties	10.000	10.000	7. Huur Twentehuis	-	23.000
8. Catering	20.000	-	8. Catering	-	19.000
9. Diversen	1.000	-	9. Portal Bedrijfsvoering	10.000	16.000
			10. Organisatieontwikkelingen Bedrijfsvoering	137.500	-
	102.500	204.000		303.000	373.000

Resultaat Service & Samenwerking	1e BERAP	2e BERAP
	-200.500	-169.000

Toelichting positieve ontwikkelingen:	1e berap	2e berap
1. Door het uitvoeren van een premiescan, waarbij de juistheid van de premieafdrachten aan de Belastingdienst zijn beoordeeld, is een incidenteel resultaat ontstaan.	-	78.000
2. Door de overstap naar eigen risicodragerschap en herverzekering van de WGA uitkering is er een resultaat ontstaan op deze post. Naar verwachting zal dit resultaat komen te vervallen bij het afsluiten van een nieuw contract.	-	40.000
3. De frankeerkosten zijn met ingang van 2011 anders toegerekend. Zo worden verzendingen t.b.v. projecten ten laste gebracht van deze projecten en komen extra post rondes ten laste van het betreffende domein.	20.000	26.000
4. De visitatiecommissie B&B heeft voorgesteld om de jaarrekening en de begroting niet meer op te maken en te drukken. Wij sorteren hier alvast op voor.	20.000	20.000
5. Door het aanbesteden van de Arbozorg ontstaat hier een positief resultaat.	17.000	17.000
6. Er heeft een aanbesteding plaatsgevonden met betrekking tot de accountantsdiensten, dit levert een besparing op.	14.500	13.000
7. De visitatiecommissie B&B heeft voorgesteld om de kerstattenties te verlagen. Wij sorteren hier alvast op voor.	10.000	10.000
8. Enkele facturen uit het voorgaande jaar worden in dit jaar afgewikkeld, dit was bij de 1e berap niet voorzien.	20.000	
9. Diversen.	1.000	
Totaal	102.500	204.000

Toelichting negatieve ontwikkelingen:	1e berap	2e berap
1. Vanwege ontwikkelingen op het terrein van de bedrijfsvoering wordt voor enkele onderwerpen externe deskundigheid ingehuurd.	21.000	72.000
2. Deze overschrijding ontstaat doordat de lonen meer zijn gestegen dan geraamd in de begroting. Voor een toelichting wordt verwezen naar onderdeel E Loon & prijsontwikkelingen!	60.000	60.000
3. Wegens langdurige ziekte is vervanging noodzakelijk, de vervangingsperiode is verlengd. Tijdens de 1e berap was dit niet voorzien.	27.500	57.000
4. Voor het onderzoek naar doelmatigheid c.q. mogelijke bezuinigingen en heroriëntatie samenwerking is het nodig om externe deskundigheid in te schakelen. In de regioraad van 10 oktober 2012 is besloten om deze kosten ten laste te brengen van het financieringsresultaat.	47.000	47.000
5. De archivering en verzending van poststukken wordt gedigitaliseerd, hierdoor ontstaan er extra afschrijvingslasten. Daarnaast worden er kosten gemaakt voor het inhuren van externe deskundigheid voor het implementeren van het softwarepakket.	-	51.000
6. In de regioraad van 13 november 2013 wordt voorgesteld om het negatieve jaarrekeningsaldo van 2012 op te vangen binnen de exploitatie van Service & Samenwerking. Bij het opstellen van de 2e berap is hier rekening mee gehouden.	-	28.000
7. De indexering van de huur door de verhuurder is hoger dan de indexering die is opgenomen in de begroting. Doordat de begroting al tijdig wordt opgesteld is het niet mogelijk om de werkelijke indexering op te nemen.	-	23.000
8. Dit negatieve resultaat ontstaat doordat een aantal facturen uit het voorgaande jaar in dit jaar worden verantwoord. Dit was bij de 1e berap niet voorzien.	-	19.000
9. In verband met de veranderende rol van het domein Bedrijfsvoering is er een portal bedrijfsvoering ontwikkeld. Het doel hiervan is o.a. dat de klant zelf op elk gewenst moment de beschikking heeft tot de benodigde informatie. De doorontwikkeling van deze portal brengt een eenmalige extra last met zich mee.	10.000	16.000
10. Ten tijde van de 2e berap is er meer zicht op de organisatieontwikkelingen binnen bedrijfsvoering en zitten de kosten verweven in de eerder genoemde negatieve ontwikkelingen.	137.500	-
Totaal	303.000	373.000

Recap 2e BERAP 2013 Gezondheid

Positieve ontwikkelingen	1e BERAP	2e BERAP	Negatieve ontwikkelingen	1e BERAP	2e BERAP
1. Onderuitputting opleidingsbudget JGZ	82.000	127.000	1. Huisvesting JGZ	33.000	13.000
2. Formatieve sterkte STAF GGD	95.000	93.000	2. Resultaat op formatieve sterkte JGZ teams	207.000	189.000
3. Hogere rijksbijdrage SOA	70.000	73.000	3. Ontwikkeltraject zelfregulering JGZ	80.000	80.000
4. Regionale inzet TBC + materieel budget + Milieu en Gezondheid	86.000	94.000	4. Taakstelling JGZ 0-4	30.000	30.000
5. Overige budgetten GGD	30.000	34.000	5. Elektronisch Voorschrijven Medicijnen (EVS)	25.000	0
			6. Lager resultaat Reizigers	155.000	170.000
			7. Personele problematiek AGZ	51.000	51.000
			8. Informatievoorziening	60.000	33.000
			9. Taakstelling GGD Twente	45.000	45.000
			10. CAO ontwikkeling STAF GGD	32.000	32.000
			11. CAO ontwikkeling AGZ	58.000	58.000
			12. Ondersteuning domein Bedrijfsvoering	0	19.000
	363.000	421.000		776.000	720.000

Resultaat Gezondheid	1e BERAP	2e BERAP
	-413.000	-299.000

Toelichting positieve ontwikkelingen	1e BERAP	2e BERAP
1. Door het traject zelfregulering dat door alle medewerkers individueel wordt gevolgd, worden er minder opleidingen gevolgd. De onderbesteding wordt aangewend voor het ontwikkeltraject zelfregulering. Naar verwachting komt het voordeel hoger uit dan ten tijde van de 1e BERAP 2013 was verwacht.	82.000	127.000
2. Door personeelsverloop (en nog niet volledige invulling van deze functies) en een aantal medewerkers die gedeeltelijk projectwerkzaamheden uitvoeren ontstaat een voordeel op personeelskosten in 2013.	95.000	93.000
3. De rijksbijdrage SOA wordt gebaseerd op de gevonden SOA's van 2011. Deze zijn hoger dan voorgaande jaren. Derhalve is de opbrengst hoger dan geraamd. Daarnaast zijn 4. Binnen de afdeling TBC wordt in 2013 de arts regionaal ingezet en voor het RIVM. Daarnaast worden op een aantal materiële budgetten voordelen voorzien. Ten opzicht van de 1e BERAP 2013 wordt een aanvullend voordeel voorzien op Milieu en Gezondheid en een aanvullend voordeel op TBC.	70.000	73.000
5. Het resultaat op diverse budgetten binnen de GGD.	86.000	94.000
Totaal	303.000	340.000

Toelichting negatieve ontwikkelingen	1e BERAP	2e BERAP
1. Eind 2012 en begin 2013 hebben zich in diverse gemeenten verhuizingen van het consultatiebureau voorgedaan. Deze verhuizingen brengen kosten met zich mee evenals de inrichting van deze nieuwe locaties, waarvoor geen budget aanwezig is. Door activering van diverse kosten ontstaat een lager tekort dan bij de 1e BERAP.	33.000	13.000
2. Door niet geraamd loonsomontwikkeling komen de salarislasten in 2013 boven de begroting uit. Door de grote personele component binnen de JGZ komt dit binnen deze afdeling het duidelijkst aan het licht. De afgelopen periode is wederom sterk gestuurd op de personele inzet waardoor het saldo minder negatief uitkomt.	207.000	189.000
3. De nieuwe toekomstbestendige organisatiestructuur van de JGZ heeft tot gevolg dat alle teams gaan werken met het concept van zelfregulering. Om dit in goede banen te leiden worden alle medewerkers 'getraind'.	80.000	80.000
4. Dit is de taakstelling die nog rust op de integratie JGZ 0-4 en die m.i.v. 2014 moet zijn opgelost.	30.000	30.000
5. Alle GGD-en hebben de wettelijke verplichting om medicijnen elektronisch voor te schrijven vanaf 2013. GGD Twente realiseert ditsamen met de overige GGD-en in Nederland. De kosten hiervoor staan niet in de begroting. Deze kosten worden naar verwachting gedekt door de zorgverzekeraars.	25.000	0
6. Het negatieve resultaat ten aanzien van Reizigers is een jaarlijks terugkerend tekort. Op dit moment is GGD Twente (conform besluit Bestuurscommissie Publieke Gezondheid 10 april 2013) in overleg met een aantal partijen om diverse vormen van samenwerking te onderzoeken. De bedoeling is om van risicodragers, risicomijder te worden. De omzet blijft in 2013 wederom achter en komt naar verwachting lager uit dan bij de 1e BERAP geraamd.	155.000	170.000
7. Vervanging medewerkers AGZ	51.000	51.000
8. Om aan de wettelijke verplichtingen te kunnen voldoen ten aanzien van informatiebeveiliging heeft de GGD Twente externe expertise ingehuurd. In de loop van 2013 is afscheid genomen van de externe inhuur en heeft de GGD een eigen informatiemanager in dienst genomen. Deze wordt gefinancierd uit de bijdrage die wordt ontvangen voor het voeren van het penvoerderschap voor de software-applicatie van de afdeling TBC, TUBIS.	60.000	33.000
9. In 2013 is een administratieve wijziging doorgevoerd binnen de begroting van de GGD Twente. Met deze wijziging zijn diverse knelpunten opgelost en is ook de prijscompensatie meegenomen. Er resteert op dit moment nog een deel van de taakstelling voor de prijscompensatie.	45.000	45.000
10. Dit is het nadeel op het salarisbudget als gevolg van te laag geraamde salarissen.	32.000	32.000
11. Dit is het nadeel op het salarisbudget als gevolg van te laag geraamde salarissen.	58.000	58.000
12. Het tekort op bedrijfsvoering bestaat uit twee componenten. Minder geleverde dienstverlening met name op het gebied van Financiën en P&O, maar een forse overschrijding op het gebied van ICT. Ondanks het feit dat ICT steeds belangrijker wordt voor de GGD zal intern een financiële oplossing moeten worden gevonden.	0	19.000
Totaal	776.000	720.000

Recap 2e BERAP 2013 Leefomgeving

Positieve ontwikkelingen	1e BERAP	2e BERAP
1. Resultaat op formatie	108.000	73.000
2. Algemeen beheer	22.000	5.000
3. Materiele budgetten team economie		20.000
4. Resultaat recreatieve voorzieningen (excl. form.)		2.000
	130.000	100.000

Negatieve ontwikkelingen	1e BERAP	2e BERAP
1. Resultaat op formatie (incl. RV en NWS)	52.000	51.000
2. Resultaat Netwerkstad (excl. form.)	191.000	212.000
3. Hogere doorberekening bedrijfsvoering		13.000
4. Herinrichting gang		45.000
5. Resultaat op activiteiten milieu		20.000
	243.000	341.000

Resultaat leefomgeving

1e BERAP	2e BERAP
-113.000	-241.000

Toelichting positieve ontwikkelingen

- Vacatureruimte en lagere inschaling van functionarissen dan formatief begroot, alsmede incidentele projectdekking zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor een substantieel positief resultaat verwacht op formatiegerelateerde budgetten. Deze worden ingezet om enkele negatieve ontwikkelingen te dekken.
- Extrapolatie van de benutting begrotingsposten algemeen beheer geeft een licht voordeel.
- Door een strikt budgetbeheer valt binnen het team economie een orderbesteding te verwachten ten aanzien van de budgetten voor externe inhuur. Deze kunnen worden ingezet om enkele negatieve ontwikkelingen te dekken.
- Een aantal posten vallen negatief uit, m.n. vervanging/inhuur en promotieactiviteiten. Dit valt weg tegen een aantal positieve ontwikkelingen, zoals lagere kosten bij de routes en inkomsten door festivals op het Rutbeek. Per saldo is de verwachting dat Recreative Voorzieningen licht positief uitvalt.

Totaal

1e BERAP	2e BERAP
108.000	73.000
22.000	5.000
-	20.000
-	2.000
130.000	100.000

Toelichting negatieve ontwikkelingen

- Dit is het nadeel op het salarisbudget als gevolg van te laag geraamde salarissen. Bedrag valt te specificeren uit team economie € 22.200, recreatieve voorzieningen € 18.800, netwerkstad € 3.100, directie en secretariaat € 6.900
- In verband met de realisering van een ontwikkelagenda worden er meer kosten gemaakt dan begroot. Deze kosten worden gedekt uit de daarvoor ingestelde reserve Netwerkstad.
- Op grond van de toerekening van bedrijfsvoeringsdiensten over het eerste half jaar en extrapolatie hiervan wordt een lichte overschrijding van € 13.500 verwacht.
- i.v.m. gastheerschap is er een noodzaak tot realisering (extra) flex-werkplekken. Voor de herinrichting 3e verdieping (leefomgeving) is voor team economie rekening gehouden met een incidentele last van € 45.000 in 2013 (het aandeel mobiliteit wordt gedekt uit BDU), restant wordt gespreid over de jaren via kapitaallasten.
- Het onderdeel milieu heeft momenteel meer projectkosten gemaakt dan het aan inkomsten heeft gerealiseerd. De verwachting is een negatief resultaat van circa € 20.000, dit kan gedekt worden uit hiervoor ingestelde reserves oq. extra projectinkomsten.

Totaal

1e BERAP	2e BERAP
52.000	51.000
191.000	212.000
-	13.000
-	45.000
-	20.000
243.000	341.000

D: Update financiële paragrafen

Paragrafen:	
weerstandsvormogen mutaties in het weerstandsvormogen	De algemene reserve heeft zoals bekend eind 2012 een saldo van € 0,-. Daarmee is de organisatie slecht in staat om ontwikkelingen die op haar afkomen op te vangen zonder dit te verrekenen met gemeenten.
mutaties in het risicoprofiel	Het risicoprofiel van onze organisatie is inmiddels opnieuw in beeld gebracht. Het gewijzigd risicoprofiel en het door ons voorgestane gewijzigd beleidskader van ons reserve- en voorzieningenbeleid, als gevolg van o.a. de veranderende rol van onze organisatie, heeft geleid tot een bijgestelde nota reserves en voorzieningen. De herziene nota reserves en voorzieningen en het in beeld gebrachte risicoprofiel zal in de regioraad van november 2013 ter vaststelling worden aangeboden.
mutaties in het onderhoud van kapitaal en verwachte investeringen	Er worden geen grote uitgaven verwacht in het najaar 2013.
majeure veranderingen in de bedrijfsvoering	De dienstverleningsovereenkomst met de Veiligheidsregio Twente is afgerond. Voor de domeinen GGD en Leefomgeving zal dit naar verwachting per 1 januari 2014 zijn afgerond. Met betrekking tot de veranderende rol wordt korthedshalve verwezen naar hetgeen hierover is opgenomen in de programmabegroting 2014 (o.a. voorwoord en paragraaf bedrijfsvoering).
mutaties in de lijst met verbonden partijen	Ten opzichte van de in de programmabegroting 2013 genoemde verbonden partij (Twence) zijn er geen wijzigingen.
belangrijke mutaties in de financieringspositie RT	<p>Het liquiditeitsoverschot bedraagt op dit moment ongeveer € 90 miljoen. Dit saldo is exclusief het Regionaal Mobiliteitsfonds, omdat hiervoor eigen "regels" gelden met betrekking tot rentebijbeschrijving waardoor dit geen invloed heeft op het financieringsresultaat van onze organisatie. Deze liquide middelen zijn nog steeds veelal uitgezet op doorlopende, direct opvraagbare spaarrekeningen waarvoor variabele rentepercentages gelden.</p> <p>Zoals wij al eerder hebben aangegeven, betekent het wegvallen van de WGR-plus status (per 1 januari 2015) en invoering van schatkistbankieren (per 1 januari 2014) dat er bij onze organisatie niet of nauwelijks sprake zal zijn van een liquiditeitsoverschot. Het structureel geraamde financieringsresultaat van € 340.000 komt hierdoor onder grote druk te staan. Als dit financieel risico werkelijkheid gaat worden in 2014 hebben wij reeds richting uw raad aangegeven dat wij het realistisch vinden dat dit (rente)risico als niet gerealiseerde (rente)taakstelling in de jaarrekening 2014 wordt gepresenteerd en niet als extra taakstelling hoeft te worden opgelost. Hoe we hiermee omgaan met ingang van 2015 en volgende jaren zullen wij betrekken bij de te hanteren uitgangspunten van de begroting 2015.</p>

E: Stand van zaken overig & financiële zaken

Paragrafen:	
Loon- en prijsontwikkelingen	<p><u>Looncompensatie</u> In de 1e BERAP 2013 is een uitvoerige toelichting gegeven op de raming en ontwikkeling van de looncompensatie in 2013. Ten tijde van het opstellen van de 2e BERAP 2013 was nog steeds geen zicht op een CAO-akkoord per 1 januari 2013 (=startdatum nieuwe CAO).</p> <p>In afwachting van een definitief CAO-akkoord gaan we in de 2e BERAP 2013 evenals bij de 1e BERAP 2013 uit van een te laag geraamde looncompensatie van € 395.000,-.</p> <p>In genoemde analyse is als uitgangspunt gehanteerd dat de CAO 2013 de zgn. nullijn zou laten zien. Dit op basis van signalen van het College van Arbeidszaken (CvA) wat inzet op kostenneutrale aanpassing in de arbeidsvoorwaarden. In genoemde € 393.000,- is dus geen ruimte aanwezig om eventuele CAO ontwikkelingen met terugwerkende kracht tot 1 januari 2013 op te vangen.</p> <p>Indien de definitieve CAO toch een lastenstijging laat zien in het jaar 2013 of bijvoorbeeld 2014 (waarin met terugwerkende kracht CAO ontwikkelingen 2013 worden vereffend) dan zal dit verschil (tekort of overschot) conform de beleidslijn, zoals verwoord bij de uitgangspunten van de begroting, separaat met de gemeenten worden vereffend (in het jaar waar de vereffening plaatsvindt).</p> <p><u>Prijscompensatie</u> Voor de raming van de prijscompensatie 2013 is evenals voor 2012 de nullijn gevolgd. Deze nullijn had als belangrijkste reden de financiële krimp bij de gemeenten. De nullijn betekent begrotingstechnisch gezien dat de budgetten in de begroting zijn geïndexeerd, maar dat het totaalbedrag aan indexatie als te realiseren taakstelling is opgenomen binnen de domeinbegrotingen. In bijlage III van de BERAP is een actuele weergave vermeld over invulling van deze taakstellingen.</p>
Ontwikkelingen kapitaallasten	Geen bijzonderheden. In het dienstjaar zijn geen majeure uitbreidingsinvesteringen voorzien. Investerings die voor het jaar 2013 op de rol staan (o.a. ICT investeringen), blijven naar verwachting binnen budgettaire kaders. Regio Twente is zeker sinds de uitrede van Veiligheidsregio Twente geen kapitaalintensieve organisatie.
Ontwikkelingen rente op geld- en valutamarkt	<p><u>Algemeen</u> Het refirente percentage op 1 januari van het dienstjaar (2013) is het percentage dat wij verplicht zijn om bij te schrijven op het saldo van de BDU-middelen op 1 januari bij onze organisatie. Dit percentage was op 1 januari 2013, 0,75%. Hetgeen als gevolg van treasurybeleid meer wordt "verdiend" komt ten gunste van het geraamde financieringsresultaat (raming € 340.000)..</p> <p><u>Situatie Regio Twente</u> In 2013 wordt nog een gering hoger financieringsresultaat verwacht van € 75.000 (meerdere ten opzichte van de geraamde taakstelling ad € 340.000). Een verdere daling van de (variabele) rente op de diverse spaarrekeningen bij meerdere banken, geen cq minimale creditrente op de rekeningcourant en zeer lage depositopercentages, zijn de belangrijkste oorzaken voor het lagere financieringsresultaat zoals bij de 1^e BERAP 2013 werd verwacht. Een exacte becijfering van het definitief te verwachten financieringsresultaat valt moeilijk te maken. Fluctuaties van genoemde rentes op het (grote) liquiditeitsoverschot van onze organisatie laten grote schommelingen zien met betrekking tot het werkelijk te verwachten financieringsresultaat.</p>
Besteding post onvoorzien	In de regioraad van 4 juli 2012 heeft de raad ingestemd met het voorstel om de bijdrage 2013 van Regio Twente ten behoeve van het project Shared Service Netwerk Twente ad. € 12.455 te financieren uit de post onvoorzien.
Niet in de begroting opgenomen projecten uitgevoerd door Regio Twente	De genoemde projecten in de 1 ^e berap 2013 zijn middels een administratieve wijziging in de begroting verwerkt. Ten tijde van de 2 ^e BERAP 2013 zijn er geen aanvullende projecten opgestart.

<p>Voortgang managementletter</p>	<p>Zoals te doen gebruikelijk voert de accountant zijn controletaak over de jaarrekening uit in twee fases, te weten een interim controle in november van het rekeningjaar en de definitieve controle daarop aansluitend in maart/april van het daaropvolgende jaar. De accountant legt zijn bevindingen uit de interim controle over bestuurlijke hoofdzaken neer in een boardletter en brengt een managementletter uit voor meer details. Hierin wordt de omvang van het risico en de urgentie van de door de organisatie te ondernemen actie(s) in een kleurcode aangegeven, variërend van een hoog risico (rood) via een gemiddeld risico (geel) naar een laag risico (groen). Deze rapportages stellen de organisatie in de gelegenheid om voorafgaand aan de definitieve accountantscontrole op de jaarrekening zo nodig nog op de opmerkingen van de accountant in te gaan, c.q. deze nader toe te lichten of verbeteringen aan te brengen.</p> <p>De boardletter wordt geagendeerd voor het dagelijks bestuur en de bestuurscommissie publieke gezondheid en ook ter kennisgeving voorgelegd aan de auditcommissie. De auditcommissie is daarmee in de gelegenheid om naar aanleiding hiervan de accountant te verzoeken om specifieke onderwerpen aan een nader onderzoek te onderwerpen.</p> <p>De auditcommissie heeft naar aanleiding van de over 2012 uitgevoerde interim controle aanleiding gezien om de accountant te verzoeken om nader onderzoek te doen naar de volgende onderwerpen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de inrichting van de administratieve organisatie (toepassing en volledigheid beschreven processen); • de interne controles t.a.v. inkopen en personeelskosten; • de systematiek m.b.t. realisatie van prestatieafspraken AvT en IPT en de monitoring daarvan. <p>Naar verwachting zal de accountant bij het uitbrengen van het accountantsverslag over het dienstjaar 2013 over deze onderwerpen nader rapporteren.</p> <p>De managementletter is ter bespreking en afdoening in handen gesteld van het CMT en de managementteams van de domeinen. Middels deze (interim)rapportagestructuur ontstaat er een waardevolle permanente dialoog tussen de organisatie en de accountant over de bevindingen ten aanzien van de getrouwheid en de rechtmatigheid van door de organisatie uitgevoerde werkzaamheden en verbeteringen die de accountant ten aanzien daarvan noodzakelijk dan wel zinvol acht.</p> <p>De opmerkingen die door de accountant zijn gemaakt naar aanleiding van de in november 2012 uitgevoerde interim controle zijn vastgelegd in de daarover uitgebrachte board- en managementletter. Deze zijn ter beantwoording, c.q. afdoening in handen gesteld van het CMT en het domein management. Omdat dit de eerste rapportage betreft die door onze nieuwe accountant Ernst & Young is uitgebracht, heeft deze binnen deze voortdurende dialoog tevens de status van nulmeting.</p> <p>De accountant richt zijn opmerkingen hoofdzakelijk op onze administratieve organisatie en doet met het oog op een betere beheersing van de daaruit voortvloeiende risico's een aantal aanbevelingen, in het bijzonder ten aanzien van de uitvoering en vastlegging van bevindingen uit de interne controles die door de organisatie zelf worden uitgevoerd. De accountant adviseert om het interne controleplan te updaten en de uitvoering van interen controles anders in de organisatie te beleggen.</p> <p>Daarnaast geeft de accountant zijn oordeel c.q. draagt verbeterpunten aan over een aantal specifieke aandachtspunten op het gebied van tijdregistratie, autorisatie van betalingen, aanbestedingen, subsidieverleningen en SISA-verantwoording.</p> <p>Afgesproken is dat het CMT op aangeven van het domein management hierop richting accountant zal ingaan, verbeteringen zal aanbrengen op de meest risicovolle opmerkingen en voor de zomervakantie 2013 aan het dagelijks bestuur zal terugrapporteren over de voortgang van het daarvoor op te stellen plan van aanpak, waarin bovengenoemde aandachtspunten worden meegenomen.</p> <p>Door het MT van het domein Leefomgeving is hiervoor inmiddels een plan van aanpak opgesteld, die van de domeinen Bedrijfsvoering en GGD zijn inmiddels in voorbereiding.</p>
--	---

<p>Interne controle</p>	<p>Zoals te doen gebruikelijk zouden ook in 2013 weer interne controles uitgevoerd worden over negen verschillende geldstromen. Zoals hiervoor is aangegeven heeft de accountant bij zijn interim controle over 2012 hiervoor een aantal aanbevelingen gedaan. De accountant heeft met name aangegeven dat de controle achteraf verbetering behoeft en stelt voor om hiervoor een adequaat controleplan op te stellen, dat daadwerkelijk wordt uitgevoerd. Ook is opgemerkt dat de te nemen beheersmaatregelen onvoldoende inzichtelijk worden gemaakt, daarnaast wordt voorgesteld om de uitvoering van de controles die door medewerkers van de voormalige afdeling F&C van het domein Bedrijfsvoering worden uitgevoerd, die tevens met de administratieve verwerking van de te controleren posten zijn belast, in verband daarmee elders te beleggen.</p> <p>Met de samenstelling van dit plan van aanpak is inmiddels een begin gemaakt, evenals de nadere analyse van het proces, zoals door de accountant is aangegeven. Naar verwachting zal dit voor de aanvang van de accountantscontrole over 2013 gereed zijn. De feitelijk uitgevoerde controles in 2013 lopen iets achter op schema. Oorzaak hiervoor is de organisatiewijziging die is doorgevoerd, waarbij het bestuurs- en bedrijfsbureau is omgevormd tot domein Bedrijfsvoering, met daarbij verschuiving in werkzaamheden en verantwoordelijkheden van medewerkers. Naar verwachting zullen de vereiste controles zijn uitgevoerd zodra de accountant de jaarrekeningcontrole uitvoert.</p>
<p>Ombuigingen</p>	<p>In de regioraad van 3 juli 2013 is besloten om voor de jaren 2014 – 2017 een aanvullende ombuigingstaakstelling van € 1,6 mln. te realiseren met de volgende fasering (mede naar aanleiding van het amendement van de gemeente Almelo):</p> <p>2014: € 780.000 2015: € 275.000 2016: € 275.000 2017: € 270.000 Totaal eind 2017 € 1.600.000,-.</p> <p>Deze taakstelling zal tot een neerwaartse bijstelling van de gemeentelijke bijdrage leiden en moet binnen onze bedrijfsvoering gevonden worden binnen andere beleidsterreinen dan het taakveld Recreatieve Voorzieningen, omdat dit taakveld het wegvallen van de provinciale bijdrage van € 603.000 per 2017 moet opvangen. Bij de concretisering zullen de adviezen die door de visitatiecommissies en de bijzondere rekenkamer zijn aangedragen worden benut. In de jaren 2014 – 2017 willen wij per saldo dus een (structurele) taakstelling realiseren van € 2.203.000 (€ 1.600.000 + € 603.000 voor het taakveld Recreatieve Voorzieningen).</p> <p>Op 13 september 2013 heeft een bestuurdersoverleg plaats gevonden, met de portefeuillehouders van de verschillende beleidsterreinen, over deze ombuigingsoperatie. Hierover wordt u separaat geïnformeerd.</p>

Ontwikkelingen rond financieringsaanvragen AVT en IPT

In aanvulling op de investeringsprogramma's Agenda van Twente (AvT), Innovatieplatform Twente (IPT) is met ingang van dit jaar ook sprake van een nieuw investeringsprogramma, t.w. Innovatie Sprong Twente (IST).

Het subsidieproces rond de Agenda van Twente (AvT) is beleidsmatig zo goed als afgerond en het hiervoor beschikbare bedrag van € 30 mln. is vrijwel geheel bestemd.

Het bestedingspatroon rond de Twentse Innovatieroute (IPT) met een oorspronkelijke omvang van € 50 mln., omvat inmiddels ca. € 20 mln. aan bestemmingen. Het lopende investeringsplan IPT wordt niet verder doorontwikkeld en de afwikkeling van aangegane verplichtingen wordt de komende jaren volgens plan uitgevoerd.

Inmiddels heeft de regio raad besloten tot herbesteding van de resterende middelen ad ca. € 30 mln. Deze middelen zullen de komende jaren worden besteed aan projecten in het kader van het nieuwe investeringsprogramma Innovatiesprong Twente (IST). Dit programma omvat de volgende beleidsthema's:

- een streekgebonden Twents innovatiefonds dat in samenwerking met de provincie
- Overijssel wordt opgezet en uitgevoerd (€ 15 mln.);
- een intergemeentelijk innovatiefonds dat sterk op de lokale financieringsbehoefte bij met
- name het MKB in Twente wordt afgestemd (€ 5 mln.);
- het Human Capital Programma (€ 3,4 mln.);
- Regio Branding / PR Twente (€ 3,4 mln.);
- Toerisme in Twente (TBT) (€ 2 mln.);
- de bestuurlijke ondersteuning van dit alles (€ 1,2 mln.).

De financiering van deze uitgaven is zoals gebruikelijk afkomstig van de jaarlijks van Twence BV te ontvangen extra winstuitkering van € 8 mln., die hertoe in stand blijft. Vooruitbetaling (en voorfinanciering) van investeringsbijdragen in het kader van de Agenda van Twente (AvT), het Innovatieplatform Twente (IPT) en de Innovatiesprong Twente (IST) en de verwerving van de daarvoor noodzakelijke financieringsmiddelen, wordt permanent een meerjarige liquiditeitsprognose bijgehouden en geactualiseerd. Daarin worden inkomende en uitgaande geldstromen en de daaruit voortvloeiende liquiditeitsprognose in relatie tot de daarvoor geldende maxima, zichtbaar gemaakt.

De afwikkeling van de "oude" programma's AvT en IPT verloopt volgens schema en binnen de daarvoor beschikbare budgetten. De ontwikkeling van de nieuwe beleidsthema's in het kader van het investeringsprogramma IST komen inmiddels op gang. Het Twents en het gemeentelijk Innovatiefonds wordt momenteel procedureel in de steigers gezet. Naar verwachting komen deze programma's vanaf 2014 daadwerkelijk tot uitkering.

Voor de programma's HCAT, Regio Branding en TBT zijn met de uitvoeringsorganisaties inmiddels prestatieovereenkomsten gesloten, op basis waarvan in 2013 de eerste bijdragen zijn verstrekt. Ook is in 2013 de begeleiding in handen van Kennispark, die daarvoor een bijdrage ontvangt. In de jaarrekening zullen deze bijdragen nader worden toegelicht en verantwoord.

Bijlage 1: Recapitulatie begrotingswijzigingen

Domein	Type wijziging	Programmawijziging	Gemeentelijke bijdrage	
Service en Samenwerking	Nieuw Beleid:	-		
	Actualiseringen:	-		
		Overige begrotingswijzigingen		
		- Administratieve wijziging: Urentoerekening B&B aan Leefomgeving en Gezondheid	€	89.648
		-		
		-		
		Totaal wijzigingen Service en Samenwerking	€	89.648
Gezondheid	Nieuw Beleid:	-		
	Actualiseringen:	-		
		Overige begrotingswijzigingen		
		- Administratieve wijziging: Urentoerekening B&B aan Gezondheid	€	60.909-
		-		
		-		
		Totaal wijzigingen domein Gezondheid	€	60.909-
Leefomgeving	Nieuw Beleid:	-		
	Actualiseringen:	-		
		Overige begrotingswijzigingen		
		- Administratieve wijziging: Urentoerekening B&B aan Leefomgeving	€	28.736-
		-		
		-		
		Totaal wijzigingen domein Leefomgeving	€	28.736-
Totale verlaging begroting n.a.v. begrotingswijzigingen*			€ 0	

Bijlage 2: Actuele gemeentelijke bijdrage

Gemeentelijke bijdrage programmabegroting 2013

Gemeente	PROGRAMMA'S				Totaal generaal
	Aantal inwoners	Gezondheid	Leefomgeving	Service & samen- werking	
Almelo	72.827	1.958.655	549.818	154.990	2.663.465
Borne	21.603	582.335	163.095	45.976	791.405
Dinkelland	26.079	738.670	143.488	55.501	937.659
Enschede	158.224	3.989.091	1.194.536	336.732	5.520.359
Haaksbergen	24.416	649.327	134.338	51.962	835.627
Hellendoorn	35.796	962.363	196.952	76.181	1.235.496
Hengelo	80.988	2.139.712	611.431	172.359	2.923.501
Hof van Twente	35.597	930.275	195.857	75.758	1.201.889
Losser	22.681	582.246	124.792	48.270	755.308
Oldenzaal	32.164	856.648	242.827	68.451	1.167.926
Rijssen / Holten	37.570	1.144.887	206.712	79.956	1.431.556
Tubbergen	21.214	627.500	116.721	45.148	789.368
Twenterand	33.945	974.102	186.767	72.242	1.233.111
Wierden	23.837	660.266	131.153	50.730	842.148
Totaal	626.941	16.796.075	4.198.486	1.334.256	22.328.821
Totaal verhoging/verlaging*					
		-60.909	-28.736	89.648	0
Totaal gem. bijdrage					
		16.735.166	4.169.750	1.423.904	22.328.821

Gemeentelijke bijdrage productenraming 2013

Gemeente	Aantal inwoners	Gezondheid	Leefomgeving	Service & samen- werking	Totaal generaal
Almelo	72.827	1.951.534	546.291	165.404	2.663.229
Borne	21.603	580.214	162.049	49.065	791.328
Dinkelland	26.079	735.896	142.388	59.230	937.514
Enschede	158.224	3.975.219	1.186.871	359.357	5.521.447
Haaksbergen	24.416	646.984	133.308	55.453	835.745
Hellendoorn	35.796	958.865	195.441	81.300	1.235.606
Hengelo	80.988	2.132.024	607.508	183.939	2.923.471
Hof van Twente	35.597	926.957	194.355	80.848	1.202.160
Losser	22.681	580.195	123.835	51.513	755.543
Oldenzaal	32.164	853.554	241.269	73.051	1.167.874
Rijssen / Holten	37.570	1.140.406	205.127	85.329	1.430.862
Tubbergen	21.214	625.083	115.826	48.181	789.090
Twenterand	33.945	970.415	185.335	77.096	1.232.846
Wierden	23.837	657.820	130.147	54.138	842.105
Totaal	626.941	16.735.166	4.169.750	1.423.904	22.328.821
Totaal gem. bijdrage					
		16.735.166	4.169.750	1.423.904	22.328.821

Bijlage 3: Formats Reserves en Voorzieningen

In de bijlage wordt een format van een reserve ter vaststelling aangeboden. Onderstaande lijst geeft aan waarom het desbetreffende format wordt aangeboden.

Overzicht aangeboden formats Reserves en Voorzieningen

Naam reserve/voorziening:	Reden van aanbieding:
Provinciale reserve Recreatieve Voorzieningen	Afkoopsom in verband met de vervallen jaarlijkse bijdrage provincie Overijssel.

340.467	
Naam van de voorziening/reserve:	Provinciale reserve Recreatieve Voorzieningen
Soort reserve/voorziening:	☐ voorziening; ☐ algemene reserve; ☐ bestemmingsreserve; ☒ overige bestemmingsreserve.
Beschrijving en doel van de voorziening/reserve:	<p>In 2013 hebben we een afkoopsom van de Provincie gekregen i.v.m. het vervallen van de jaarlijkse Provinciale bijdrage voor de Recreatieve Voorzieningen. Vanaf 2013 wordt op diverse posten bezuinigd cq extra inkomsten verworven, zodat de begrote Provinciale bijdrage verlaagd kan worden. Deze reserve wordt gebruikt voor het afdekken van het tekort op de begrote Provinciale bijdrage. Dit laatste was een vereiste van de Provincie voor het verkrijgen van de afkoopsom.</p> <p>Dit was oorspronkelijk de reserve voor het gedeelte van de Reserve Vervanging Vernieuwing waarin de Provincie had bijgedragen. Voorgesteld wordt dit bedrag weer toe te voegen aan de reguliere reserve Vervanging Vernieuwing.</p>
Programma / afdeling:	Recreatieve Voorzieningen
Domein / afdeling:	Leefomgeving
Vorming:	<p>Hoe komen/kwamen de stortingen/onttrekkingen tot stand?:</p> ☒ éénmalig; ☐ reguliere stortingen vanuit de exploitatie; ☐ volgens een beheers(onderhouds)plan; ☐ voordelige/nadelige exploitatiesaldi; ☐ vast bedrag; ☒ rentetoevoeging; ☐ overig.
	Toelichting: Afkoopsom van de Provincie voor het vervallen van de jaarlijkse Provinciale bijdrage.
Startdatum en einddatum:	<p>Startdatum: 2013 Einddatum: Bij saldo 0.</p> <p>Mogelijkheden: ☐ opheffen na realisatie; ☒ niet bekend; ☐ niet van toepassing.</p>

Bestedingsraming (onderbouwde omvang):	<p>Omvang: zie de staat van reserves en voorzieningen.</p> <p>Dit kan zijn op basis van o.a.</p> <p>☐ beheersprogramma;</p> <p>☐ meerjarenplanning;</p> <p>☐ vast bedrag etc;</p> <p>☒ overig.</p> <p>Toelichting: De omvang wordt bepaald door gerealiseerde bezuinigingen cq inkomstenverhogingen waarmee de begrote Provinciale bijdrage wordt verlaagd.</p>
Besluiten/afspraken/wettelijke bepalingen:	<p>Is voorziening/reserve in het leven geroepen op grond van:</p> <p>☐ regelgeving;</p> <p>☒ besluiten vanuit regio, gemeente, provincie, rijk.</p>
Beheersplan:	De hoogte van de jaarlijkse onttrekking is afhankelijk van de resterende begrote Provinciale bijdrage in het boekjaar.
Rente-toevoeging:	Ja
Minimum saldo:	0
Maximum saldo:	€ 2.550.000

Bijlage 4: Stand van zaken ombuigingen

Het om te buigen bedrag voor 2012 als uitvloeisel van de ombuigingstaakstelling van € 2,5 miljoen is volledig concreet gemaakt en in de begroting 2012 en verder verwerkt. Dit betekent dat er geen restant taakstellingen m.b.t. de ombuiging in de begroting staan opgenomen. Met ingang van de begroting 2013 zijn alle restant taakstelling voortvloeiend uit 2012 (onderdeel van de € 2,5 mln) volledig gerealiseerd. Voor de volledigheid wordt hieronder het overzicht met betrekking tot de gerealiseerde ombuigingen gepresenteerd.

Taakstelling 2010-2012 (2,5 mln)		
Bezuinigingsmaatregel	Bedrag 2012	gerealiseerd berap II 2013
<i>Gezondheid</i>	€ 781.874	€ 781.874
<i>Leefomgeving</i>	€ 18.096-	€ 18.096-
<i>Bedrijfsvoering</i>	€ 93.188	€ 93.188
	€ 856.966	€ 856.966

Realisatiegraad ombuigingen:	100%
-------------------------------------	-------------

In februari 2013 heeft de regio raad een besluit genomen over de te ramen prijscompensatie in de begroting 2013. Evenals in 2012 is de prijscompensatie 2013 op 0% gezet. Begrotingstechnisch worden de budgetten in de begroting geïndexeerd maar gelijktijdig wordt de indexatie als taakstelling opgenomen. Per saldo is er geen verhoging van de gemeentelijke bijdrage maar wel een extra inspanningsverplichting voor de organisatie. In onderstaand overzicht wordt aangegeven in hoeverre deze taakstelling tijdens de 2e BERAP 2013 is gerealiseerd.

Prijscompensatie 2012-2013

Bezuinigingsmaatregel	Bedrag 2012	Bedrag 2013	Totaal 2012-2013	Gerealiseerd berap II 2013	Nog te realiseren
<i>Gezondheid</i>	€ 53.990	€ 47.358	€ 101.348	€ 56.131	€ 45.217
<i>Leefomgeving</i>	€ 37.496	€ 32.890	€ 70.386	€ 70.386	€ -
<i>Bedrijfsvoering</i>	€ 8.333	€ 8.180	€ 16.513	€ 16.513	€ -
	€ 99.819	€ 88.428	€ 188.247	€ 143.030	€ 45.217

Realisatiegraad taakstelling prijscompensatie	76%
--	------------